

PONAVLJANJE

- Prostor i položaj Republike Hrvatske
- Položaj RH u svjetskim organizacijama
- Položaj RH u europskim integracijama
- Europska unija

REPUBLIKA HRVATSKA

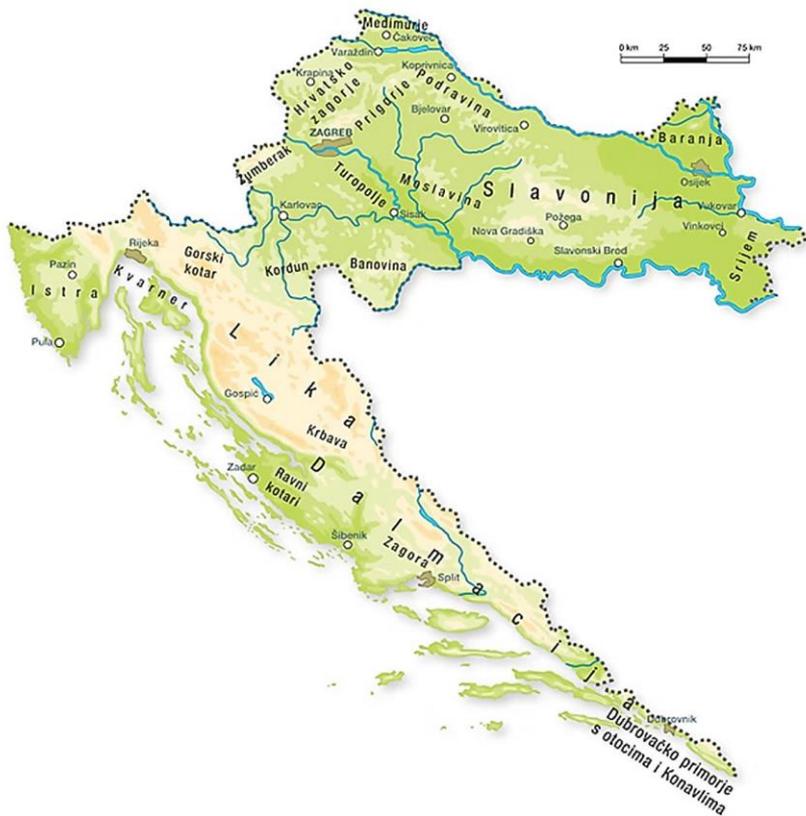
Službeni naziv: Republika Hrvatska

Površina: 56 594 km² (more 31 067 km²) – 25. *po površini u Europi*

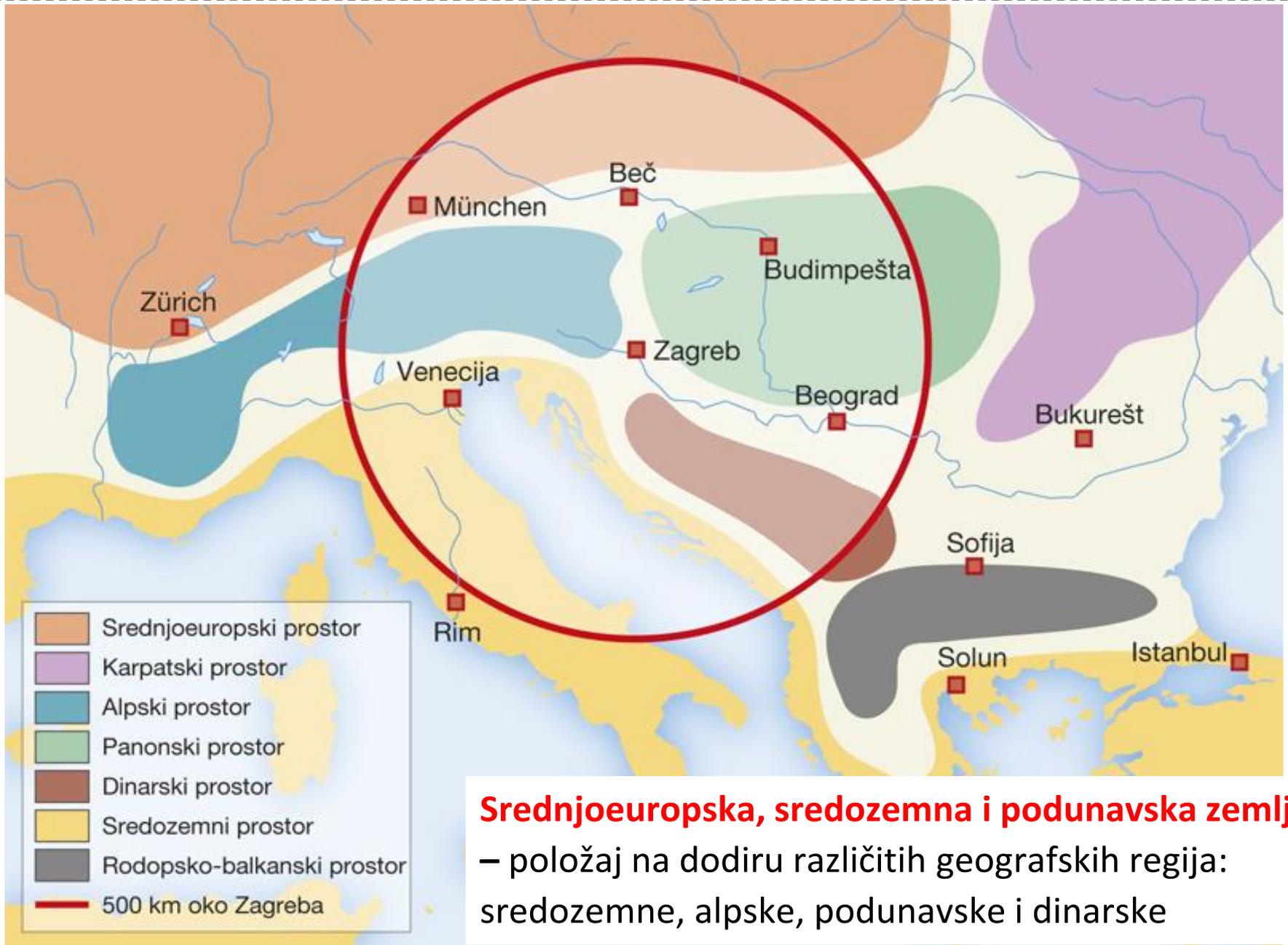
Broj stanovnika: 3,87 mil. st. (2021.)

Glavni grad: Zagreb (665 800 st – 2021.)

himna, zastava i grb – **simboli hrvatske državnosti**

GEOGRAFSKI POLOŽAJ HRVATSKE

HRVATSKA – PODUNAVSKA ZEMLJA

GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ

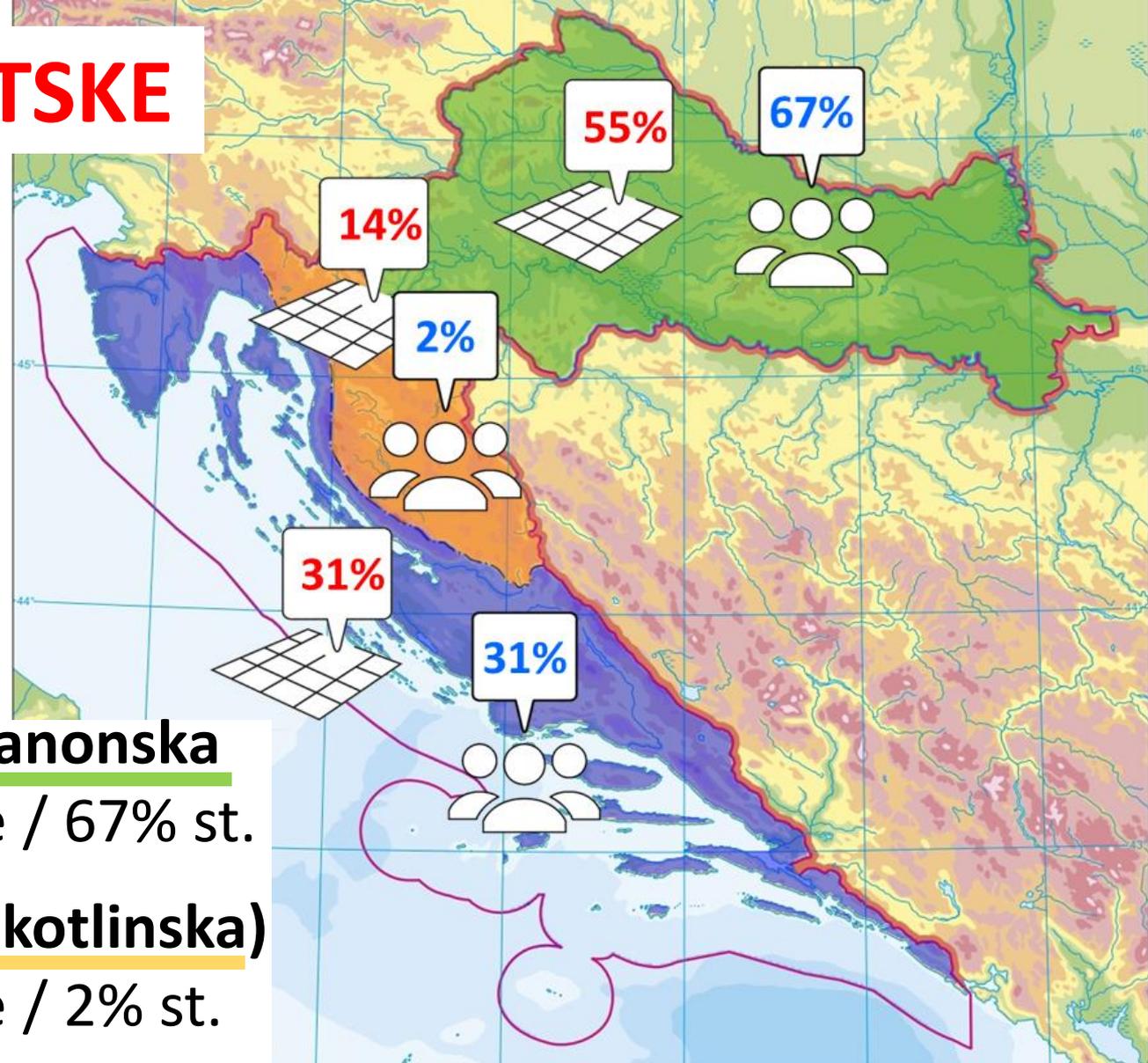
KRAJNE TOČKE RH

Savudrija (ili Rt Lako) – Zapad
Žabnik (Sv. Martin na Muri) – Sjever
Ilok – Istok
otočić/hrid Galijula – Jug
rt Oštra - Jugoistok

KULTURNO-CIVILIZACIJSKI KRUGOVI

REGIJE HRVATSKE

1. Panonsko-peripanonska

– 55% površine / 67% st.

2. Gorska (Gorsko-kotlinska)

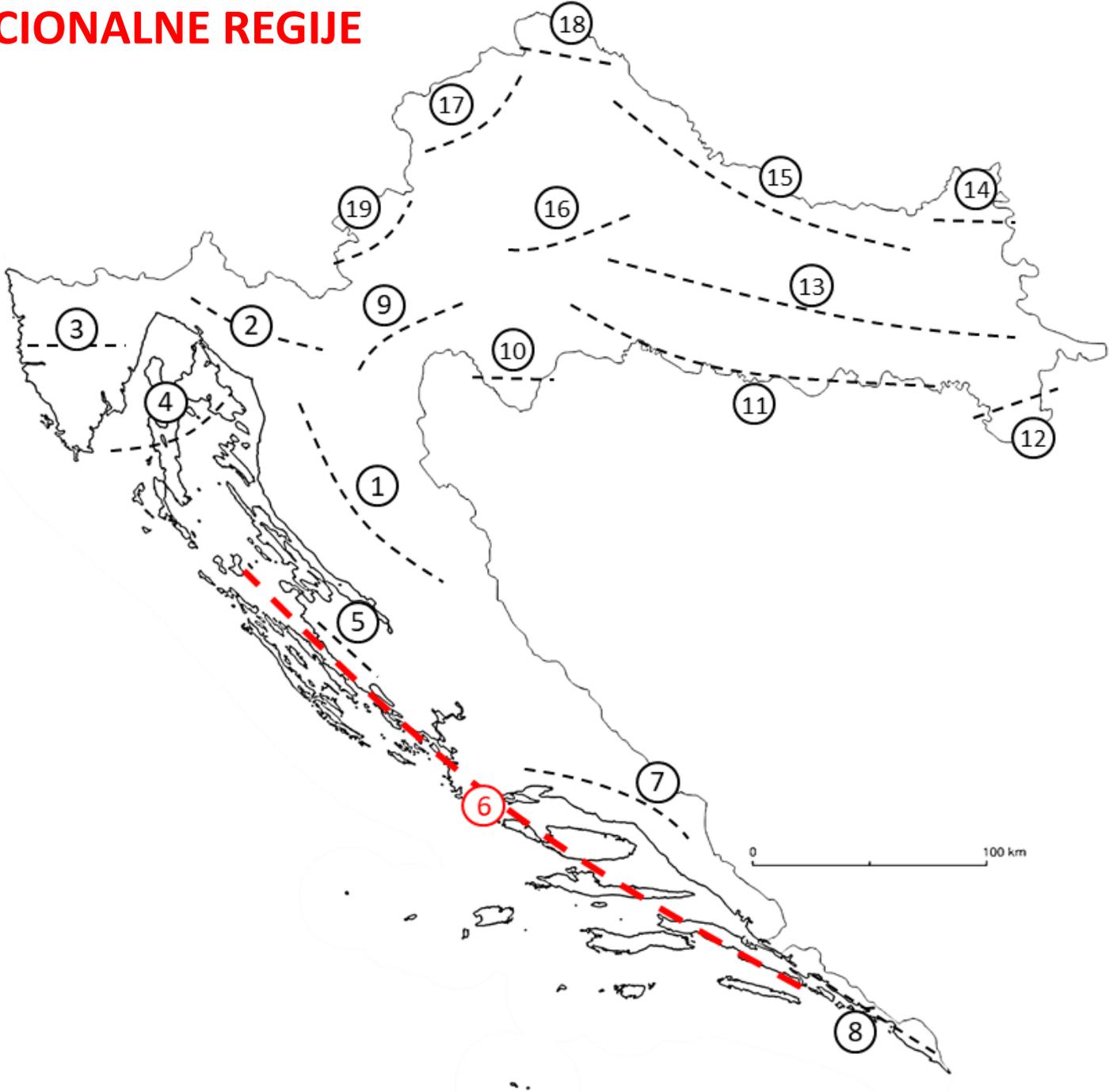
– 14% površine / 2% st.

3. Primorska (Jadranska)

– 31% površine / 31% st.

HRVATSKE TRADICIONALNE REGIJE

- 1. Lika
- 2. Gorski kotar
- 3. Istra
- 4. Kvarner
- 5. Ravni kotari
- 6. Dalmacija
- 7. Dalmatinska zagora
- 8. Konavle
- 9. Kordun
- 10. Banovina
- 11. Posavina
- 12. Srijem
- 13. Slavonija
- 14. Baranja
- 15. Podravina
- 16. Moslavina
- 17. Hrvatsko zagorje
- 18. Međimurje
- 19. Žumberak

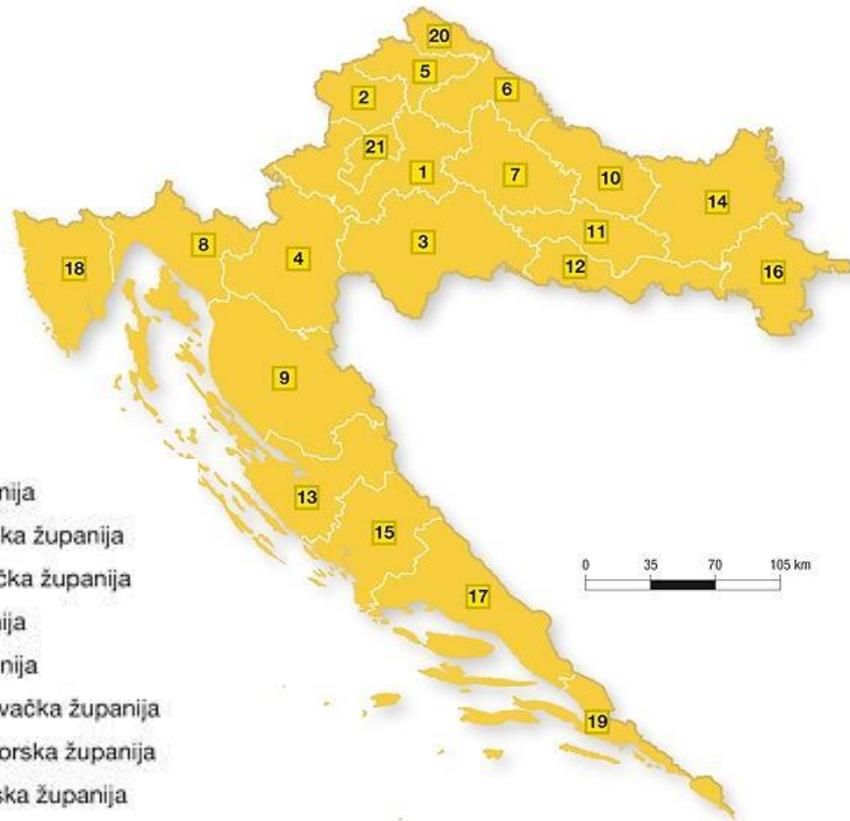
TERITORIJALNO-SAMOUPRAVNI USTROJ

2 NUTS regije (eurostat):

1. Kontinentalna
2. Jadranska Hrvatska

- 1 Zagrebačka županija
- 2 Krapinsko-zagorska županija
- 3 Sisačko-moslavačka županija
- 4 Karlovačka županija
- 5 Varaždinska županija
- 6 Koprivničko-križevačka županija
- 7 Bjelovarsko-bilogorska županija
- 8 Primorsko-goranska županija
- 9 Ličko-senjska županija
- 10 Virovitičko-podravska županija
- 11 Požeško-slavonska županija
- 12 Brodsko-posavska županija
- 13 Zadarska županija
- 14 Osječko-baranjska županija
- 15 Šibensko-kninska županija
- 16 Vukovarsko-srijemska županija
- 17 Splitsko-dalmatinska županija
- 18 Istarska županija
- 19 Dubrovačko-neretvanska županija
- 20 Medimurska županija
- 21 Grad Zagreb

21 županija
128 upravnih gradova
428 općina

GLAVNI PROMETNI PRAVCI

uzdužni (longitudinalni) pravci

poprečni (transverzalni) pravci

morski pravci

- Hrvatska ima **križišni** i **tranzitni položaj**
- **transverzalni** – sjever-jug
  - osnovna hrvatska razvojna osovina
- **longitudinalni** – istok-zapad
  - nizinom Save i Drave

trajektne linije:

- Pula – Ancona
- Zadar – Ancona
- Split – Pescara
- Dubrovnik – Bari

riječna luka

Vukovar (Dunav)

HRVATSKI PROMETNI PRAG

– najkraći put između panonsko-peripanonskog i primorskog dijela Hrvatske

– promet preko gorskog praga se odvija preko **prijevoja** i **tunelima**

– PRIJEVOJI:

- Delnička vrata – 724 m
- Banska vrata – 1083 m
- Vratnik – 698 m
- Veliki Alan – 1406 m
- Oštarijska vrata – 928 m
- Mali Alan – 1045 m
- Prezid – 766 m

– TUNELI:

- Mala Kapela – 5 821 m
- Sveti Rok – 5 679 m

Paneuropski prometni pravci

paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:

- X** (Salzburg – Zagreb – Beograd – Solun)
- Vb** (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)
- Vc** (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)
- VII** – rijeka Dunav (do Crnog mora)

**HRVATSKA U SVJETSKIM I
EUROPSKIM INTEGRACIJAMA**

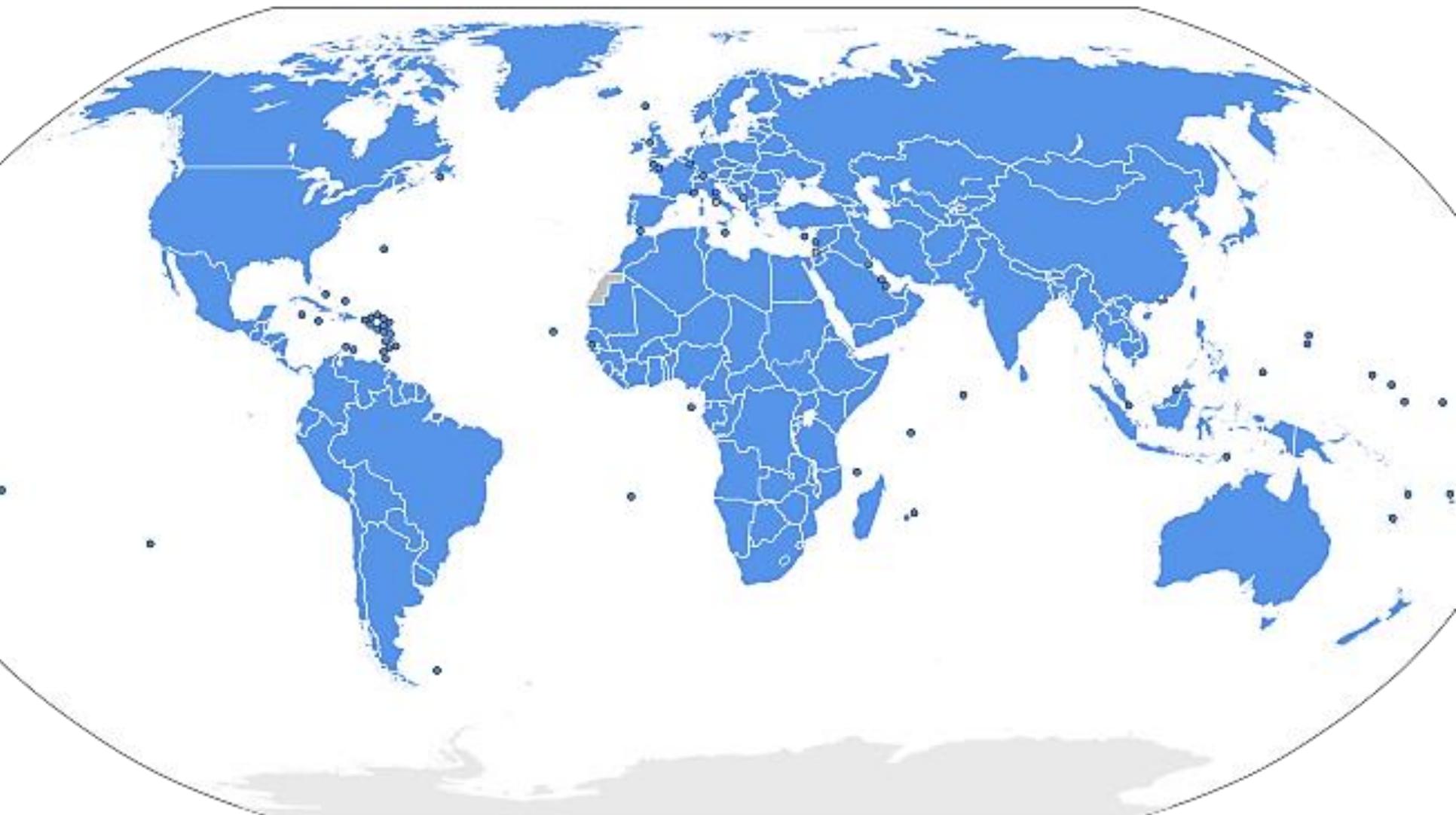
UJEDINJENI NARODI

- organizacija osnovana 1945. (naslijedila je Ligu naroda)
- 193 članice
- sjedište: **New York**
- Hrvatska je članica od 1992.
- sastoji se od 6 tijela:
  1. Opća skupština
  2. Vijeće sigurnosti
  3. Gospodarsko i socijalno vijeće
  4. Međunarodni sud
  5. Tajništvo UN-a
  6. Starateljsko vijeće

ZEMLJE ČLANICE UJEDINJENIH NARODA

Zemlje koje nisu članice: Vatikan (promatrač), Zapadna Sahara, Palestinska samouprava i Antarktika

SPECIJALIZIRANE ORGANIZACIJE UN-a

WHO – Svjetska zdravstvena organizacija

- sjedište u **Genevi**
- svrha promicanje i poboljšanje zdravlja na globalnoj razini
- 194 članice
- **Andrija Štampar** – prvi predsjednik WHO-a

MMF (IMF) – međunarodni monetarni fond

- sjedište u **Washingtonu**
- 188 članica
- Hrvatska članica od 1992.
- zadužena za nadzor svjetskog financijskog sustava i globalne monetarne suradnje

CRVENI KRIŽ

- humanitarna organizacija nastala radi pružanje pomoći žrtvama rata
- temelji se na Genevskoj konvenciji iz 1949.
- **aktivnosti Crvenog križa:**
  - prva pomoć, zaštita zdravlja, dobrovoljno darivanje krvi, podizanje svijesti o opasnosti od mina, pomoć u zajednici...

Osnivač Crvenog križa Henry Dunant

ICRC

NATO – sjevernoatlantski vojni savez

- osnovan 1949. u Washingtonu zbog „hladnog rata” kao protuteža Varšavskom paktu (vojni savez zemalja istočnog bloka)
- poslije hladnog rata NATO se širi i postaje međunarodna vojna organizacija – **32 članice**
- Hrvatska članica od 2009.
- sjedište je u **Bruxellesu**

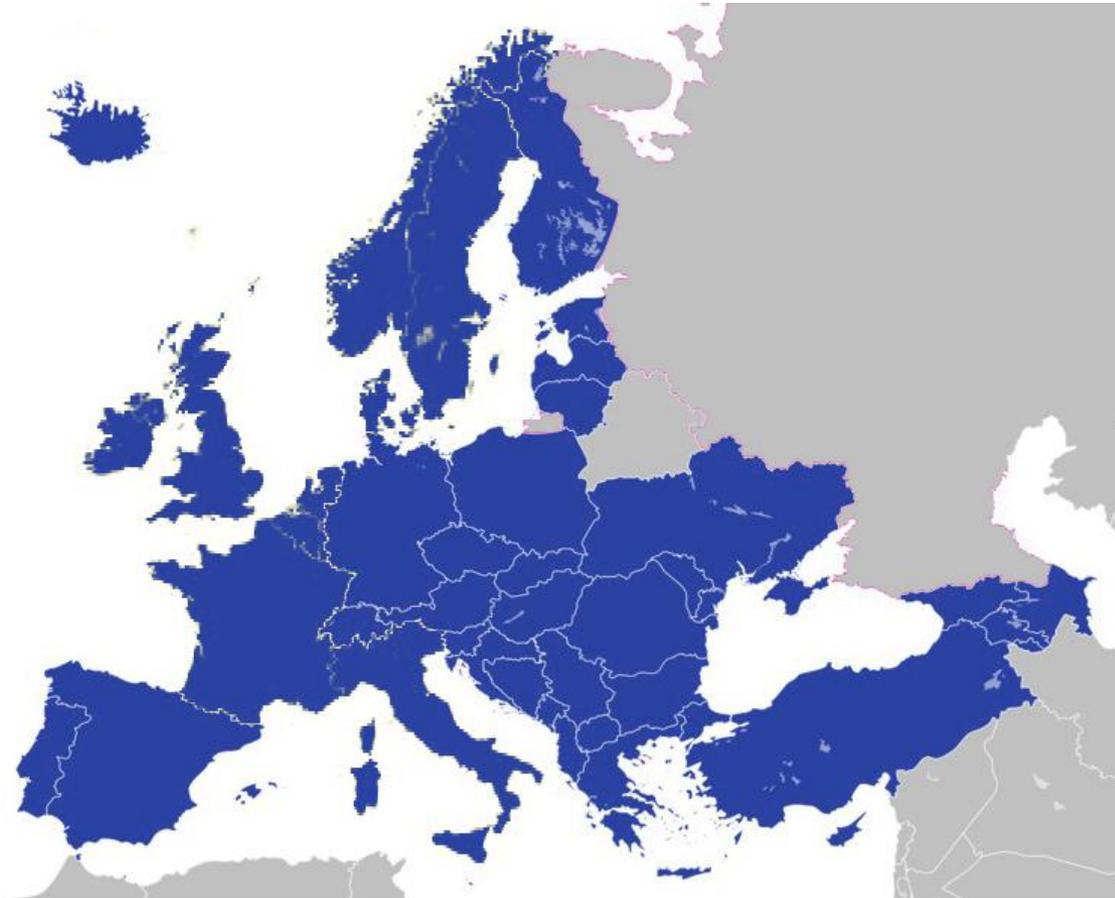
VIJEĆE EUROPE

- **najstarija europska organizacija** – osnovana 1949. g
- cilj joj je **promicanje jedinstva i suradnje u Europi**
- sjedište je u **Starsbourgu** i okuplja **46 članica** – Hrvatska članica od 1996.

COUNCIL OF EUROPE   CONSEIL DE L'EUROPE

Europska unija

Europska unija – nastanak i razvoj

- **Robert Schuman** – predlaže ujedinjenje Europe (idejni začetnik EU)
- **Benelux** – prvo gospodarsko udruživanje u Europi (*Belgija, Nizozemska i Luksemburg*)
- 1952. - Benelux + Francuska, Italija i Zapadna Njemačka udružuju se u **Zajednica za ugljen i čelik** – preteča Europske unije
- 1957. **Rimskim ugovorom** stvara se **Europska ekonomska zajednica (EEZ)**
  - cilj je ujedinjenje Europe, ukidanje granica i carina
- 1960. osniva se **EFTA (Europska slobodna trgovinska zona)** – *Island, Norveška, Lihtenštajn i Švicarska*
- 1967. EEZ mijenja naziv u Europska zajednica (EZ)
- 1992. **Ugovorom u Maastrichtu** (na snazi od 1993.) **stvara se Europska Unija (EU)**
  - usklađivanje zakona, ukidanje carina i granica, jedinstvena valuta

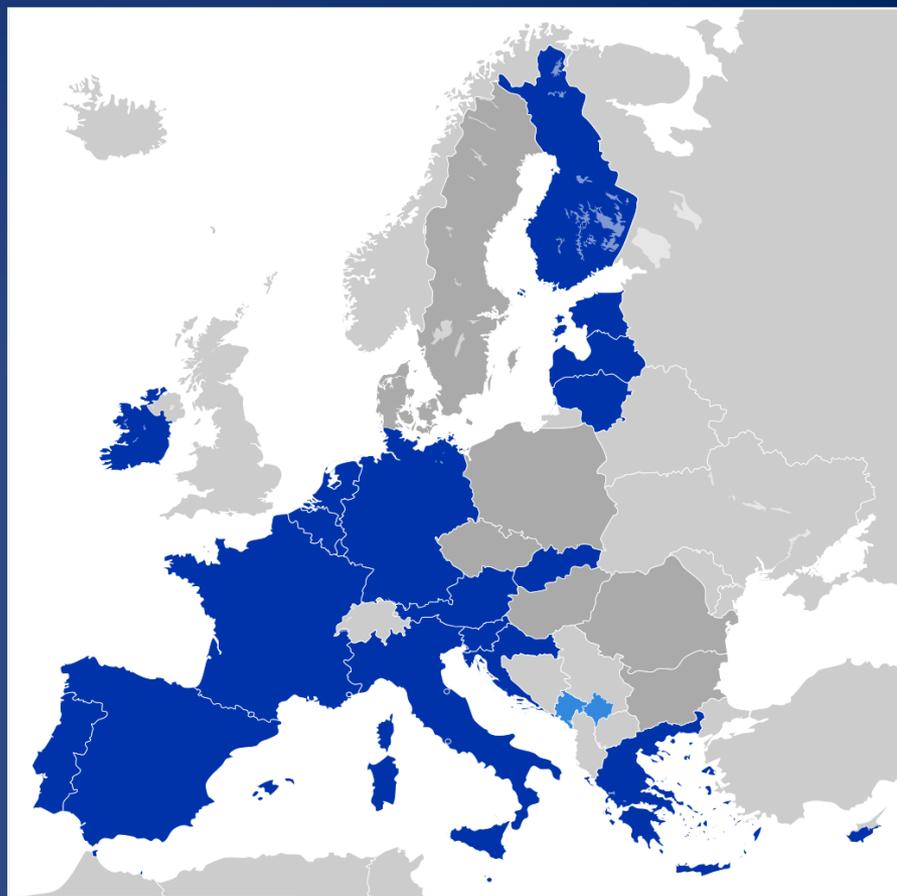
Europska unija – nastanak i razvoj

- **Šengenski sporazum** (1985.) – postupno ukidanje unutarnjih zajedničkih graničnih kontrola
- danas EU broji **27 članica (UK referendum o istupanju 2017.)**
- Hrvatska je članica od 1.7.2013. – 7. val pridruženja

- **EMU – Europska monetarna unija** – čini je **20 zemalja** EU-a koje imaju euro kao svoju valutu – **Eurozona**
- **Europska središnja banka** (Frankfurt) brine o tečaju eura

Europska unija

Eurozona (EMU)

INSTITUCIJE EU

- Vijeće EU (*Council of the European Union*) - Bruxelles
- Europsko vijeće (*European council*) - Bruxellesu
- Europski parlament (*European Parliament*) - Strasbourg
- Europska komisija (*European Commission*) - Bruxelles
- Sud pravde Europske unije ili Europski sud
(*Court of Justice of the European Communities*) - Luxembourg
- Revizorski sud (*Court of Auditors*) - Luxembourg

Europski parlament u Strasbourgu

Zgrada Europske komisije u Bruxellesu

Sud pravde (Luxembourg)

Zgrada Vijeća EU u Bruxellesu